

der vare i væsentlig Grad angrebne, bleve helbredede. Senere synes man jo at se noget lysere paa denne Sygdom. I alt Fald de, der ikke ere alt for haardt angrebne, synes jo at kunne vinde deres Sundhed tilbage. Og det store Spørgsmaal rejser sig da, hvad Staten skylder Befolkningen overfor denne den mest haardnakkede Farsot, der er gaaet over vort Land.

Der er ganske vist en Del, der have ment, jeg tror ikke, det er mange, men jeg har hørt det udtale, at Sygdommen var i stærk Aftagen, og at det vilde gaa den som andre smitsomme Sygdomme, der i Tidens Løb forsvandt. Som Sagerne staa i Øjeblikket, maa det vel nok siges, at Sygdommen har kulmineret i 70erne og siden da successivt er aftagen. Men dermed er jo ikke givet, at den vil blive ved at tage af, ja, det er ikke udelukket, at de Tider jo kunne komme, hvor den tager nyt Tilløb og begynder at rive ny Ofre bort. Jeg hørte ganske vist, at det ærede Medlem for Saksjøbing (Rørdam), vort lægevidenskabelige Medlem, som vi ere glade ved at have i Tinget, fordi han mangfoldige Gange kommer med værdifulde Oplysninger, at han oplyste os om, at vi nu kunde træffe hygiejniske Foranstaltninger, der muligvis kunde befri os for disse smitsomme Sygdomme. Det var jo 200 Aar siden, vi sidst havde Pest, og 50 Aar, siden Koleraen var her. Men hermed er jo ingenlunde sagt, at Sygdommene ikke kunne komme igen, maaske med lige saa stor Styrke som tidligere. Sunde og gode Foranstaltninger kunne hemme disse Sygdomme, det er givet, men lige saa givet er det, at de, naar de optræde hærgende, kunne trodse alle Foranstaltninger. Naar Pesten ikke har været her i 200 Aar, skyldes det vel ikke Menneskeforanstaltninger, Sygdommen synes at have naaet det, den kunde og vilde, saa forsvandt den som saa mange Sygdomme før den Tid.

Men selv om vi nu ogsaa kunde tænke os, at Tuberkulosen i Tidens Løb kunde forsvinde, saa vil der jo dog gaa en lang Aarrække, før det sker helt; den vil endnu rive mangfoldige Ofre bort. Derfor søger man med Rette gennem disse Forslag for det første at værne Folk mod Sygdommen og dernæst at helbrede de angrebne. Og saa vidt jeg med min Lægmandsforstand kan skønne, gøres det paa en heldig Maade. Forslagene tage Sigte paa Oprettelse af en hel Del Anstalter og paa at sætte de enkelte i Stand til at blive behandlede paa disse. Imidlertid synes jeg, som adskillige andre Talere, at Statens Tilskud er vel

knappt, det Tilskud, som Kommissionen forudsatte, vilde være mere passende. Den sidste ærede Taler i Gaar omtalte vel, at man maatte se hen til Statens Tarv, hvor store Midler der kunde stilles til Raadighed. Det er vel rigtigt, men lige saa rigtigt er det, at naar man skal bekæmpe dette Samfundsonde, der medfører saa store Tab — det ærede Medlem for Saksjøbing anslog det til 18 Millioner om Aaret (Rørdam: 28 Millioner), om Forladdelse 28 Millioner — saa kan der være Grund til at spørge, om det ikke kan forsvares, at Staten ofrer mindst 1 Million aarlig for at bekæmpe denne Sygdom i dens Udbredelse. Og Kendsgerningerne vise jo, at Sygdommen er paa Retur, der vil blive færre og færre, der trænge til Behandling. Jo hurtigere derfor Staten griber ind, des hurtigere naa vi Maalet, og Staten kan da spare sine Penge. Det vil maaske derfor ikke blive i ret mange Aar, at der vil behøves 1 Million af Statens Penge til at hemme denne Sygdoms Udbredelse og til at helbrede de allerede angrebne. Jeg vil derfor haabe, at det Udvalg, som Sagen formentlig henvises til, vil tage det finansielle Spørgsmaal under alvorlig Overvejelse og se sammen med Ministeren at komme til den Erkendelse, at Staten bør ofre noget mere end foreslaet.

Naar Staten nu har ventet saa længe, før den tog fat paa denne Opgave, som den burde have taget fat paa for længe siden, skulde vi gerne tage lidt kraftig fat, saa at der ikke bliver Anledning til at afvise ret mange af dem, der trænge til at komme ud paa disse Anstalter. Jeg tror, det vilde være meget beklageligt, hvis vi gennemførte disse Forslag, og der saa fandtes i en By 2 Mænd eller 2 Kvinder, der begge ere nogenlunde taalelig socialt stillede og begge lige haardt angrebne af Sygdommen, men paa Grund af Mangel paa Plads paa Sanatorierne eller paa Grund af Mangel paa Tilskud fra Staten kun den ene af dem kunde komme der. Vi maa ikke glemme, at selv om Staten tilskyder Halvdelen, bliver der ikke saa lidt at tilskyde fra anden Side. Der er blevet hævdet og vist med Rette, at Sygekasserne ikke ville kunne magte at tilskyde 1½ Kr. om Dagen for deres Medlemmer. Men der bliver jo tilbage en hel Masse paa Sanatorierne, som ikke ere i Sygekasserne og ikke ere saaledes stillede, at de kunne udrede de 1½ Kr., som Sanatoriebehandlingen kræver, idet Prisen er sat til 3 Kr. pr. Dag, hvad vel ingenlunde er for højt. Nu kan det nok siges, at saa